

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f. Hirdetési díj: Háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 30 fillér; többhasábos hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kósch Árpád könyvnyomdája Eperjesen. Fő-utca 59. sz.

Május 3.

A lengyel nemzet május hó 3-ikán üli meg legszebb nemzeti ünnepét: az 1791. évi alkotmányának kihirdetési napját.

Ez évben ülte meg a májusi alkotmány kihirdetésének százhuszadik évfordulóját.

A magyar-lengyel klub megteremtőjének jelenlegi, fáradhatlan elnökének, Stamirovsky Tádénak kezdeményezésére magyar küldöttség is résztvett a testvérnemzet ünnepében. Résztvett annak dokumentálásául, hogy a sok százados történelmi kapcsolatban, jellemben, törekvéseiben s érzéseiben a magyarral annyira egygyé lett, de hazafias áldozatkészségben s annak megnyilvánulásában magasan fellettünk álló testvérnemzet örömeiben, bújában a jövőben fokozottabb mértékben akar résztvenni.

A fogadtatás, a bánásmód, melyben a magyar nemzet néhány fia Lwówban részesült, nem a konvencionális nyugati udvariasság ténye volt, hanem annak a testvéri szeretetnek, annak a lélekbeli egységnek őszintén kitörő megnyilatkozása, a mely e két, jellem dolgában a világon páratlanul álló nemzetnek *nemzeti sajátossága, nemzeti kiváltsága*.

Az ünnepély a székesegyházban, ünnepi nagymisével kezdődött, melyen az érsek távollétében a leghazafiasabb lengyel főpap, Bandursky püspök pontifikált nagy papi segédlettel.

Tizenegy órakor a boiskón — a szokolok gyakorlóterén — tábori-mise volt; ezt követte a legjobb lengyel egyházi szónok, Dziedzielewicz hazafias beszéde, melyet a lengyel főváros és a vidék közönsége — tiz-tizenkétezer

lélek — a legnagyobb áhítattal hallgatott végig. Majd a felvonulás következett.

Permetező esőben indult meg a menet, a melyet a magyarok nyitottak meg, a kiket a díszbeöltözött paloták erkélyeiről virágosóval fogadott a lengyel szépnem. Az utcákon sorfalat állók pedig lelkes «éljen»-kiáltásokkal üdvözöltek minket. A magyar küldöttséget a szokolok követték; ezek után következett a 63-asok még életben lévő vezéreinek menete, majd a különféle egyesületek, iskolák zárták be az ezrekre menő menetet.

A legnagyobb lengyel költő, Mickiewicz Marjacki terén lévő szobra előtt a magyar küldöttség kivált a menetből, hogy megkoszorúzza a lengyel nemzet lángelméi egyikének a szobrát. A koszorút dr. Kele József, Szolnokvármegye főügyésze helyezte el lendületes szavak kíséretében. Beszédét dr. Baransky Gyula fővárosi ügyvéd tolmácsolta lengyelül. A menet a Lajos Károly-utcában szétoszlott.

Ebéd után díszelőadás volt a nemzeti színházban. «Kosciuszko pod Raclawicami» című ötfelvonásos történelmi énekes színművet adták. A teljesen megtelt színház közönsége lelkesen ünnepelte az első sorokban ülő magyar vendégeit.

Majd este a magyarok tiszteletére hangversenyyel és közvacsorával egybekötött táncmulatság volt a czéllövő összes termeiben. A magyar vendégeket Stamirovsky Tádé, a magyar-lengyel Klub elnöke üdvözölte lelkes szavakkal, a magyarok részéről dr. Dessewffy István, dr. Kele József, dr. Divéky Adorján s dr. Baransky Gyula válaszoltak. Lengyel testvéreink közül számosan üdvözölték még

a magyarokat, de legkiemelkedőbb, valóságos szónoki műremek volt Mariekovszky László leányiskolai igazgató beszéde, kit a távollévő polgármester képviselével bízott meg.

Beszédében hivatkozott az évszázados történelmi multra, a mely egymáshoz oly közel hozta, annyira egymásra utalta a magyar és a lengyel nemzetet, hogy e két nemzet további együttműködése a történelem tagadhatlan követelménye. Gyönyörű szavait azzal a régi lengyel óhajjal zárta be «Kochajme sie» (szeresük egymást), s akkor bizonyosak lehetünk benne, hogy *Sz. István koronájának s a fehér sasnak* égisze alatt a világ első nemzeteivé leszünk.

A közvacsorát táncz követte, melyet csárdás nyitott meg, azt követte a krakovjanka, majd a mazur. Gyönyörűség volt nézni, mint járja a lengyel a csárdást s a magyar a mazurt.

A társaság csak a hajnali órákban oszlott szét. Másnap délelőtt a magyarok megtekintették a lengyel nemzeti múzeumot, délután pedig Wojciech Kossak és Jan Styka gyönyörű körképét, a «Panorama Raclawic»-ot.

Eperjesről a lengyel nemzeti ünnepen résztvettek: Kassay István, dr. Dessewffy István, Hanusovszky Imre és Dvortsák Győző, lapunk felelős szerkesztője. Táviratilag üdvözölték a lengyel nemzetet: Eperjes szab. kir. város tanácsa, Zsebráczky Géza és Berzeviczy Elek.

A magyar társaság a legszebb emlékekkel tért vissza hazájába, azon erős eltökélt szándékkal, hogy a magyar-lengyel testvéresülés természetes folyamatát minden erejével előmozdítsa, hogy nálunk köztudatba menjen át, hogy egész Európában izoláltan álló e két

TÁRCZA.

Kuruczok esküje.

Közi Dvortsák Győző.

Az 1705-ik év szeptember havában II. Rákóczi Ferencz hivatógó levelére a nógrádmegyei szécsényi síkon hat püspök, számos prépost, apát, szerzetes és világi pap, 36 főúr, 25 vármegye nemessége gyűlt össze, hogy résztvegyen a nemzetgyűlésen. Itt léptek szövetségre «Magyarország Confoederált Statusai és Rendei». A nemzetgyűlés II. Rákóczi Ferenczet egvhangulag «az össze szövetkezett magyarok vezérlő fejedelmének» választotta, esküvel kötelezvén magukat a rendek, hogy hozzá és a szövetséghez öröklék hívek maradnak. Szövetségükről esküvel, sajátkezü aláírásukkal és pecsétjükkel megerősített szövetségelet adtak ki. A szövetségelet három példányban állították ki, egyet átadtak a fejedelemnek, egyet a lengyel primásnak és egyet György hannoverai fejedelemnek küldöttek el megőrzés végett. Azon alkalomból, hogy Borovszky

Samu dr. most adja ki a lengyel primásnak küldött szövetségelevél hasonmását, közlöm vármegyénk gazdag levéltárának egynehány, a szécsényi nemzetgyűlésre vonatkozó adatát betűszerinti másolatban.

Előbb «az instrumentum Confoederationis Hungaricae» című okiratot, majd a fejedelem esküjét s végül a sárosi nemesek esküjét s névsorát, kik Dessewffy Ferencz alispán vezetésével indultak el 1705. évi augusztus 27-ikén Szécsény mezejére, a mostani bártfai megyei múzeumban őrzött lobogó alatt.

«Instrumentum Confoederationis Hungaricae».

Mi allul specificált Magyar országi statusok és Rendek. Adgyuk tudtára örök emlékezetül mindenkinek, a kiknek illik ez levelünk rendiben. Hogy minekutána az szabados Uraságra vágyódó Ausztriai Ház a Királyi Diplomákat Hiri megszegésével átalhagván, minden Törvényeinket meg vetvén és földre tapodván, édes Hazánkat, Nemzetünket, minden Szabadságátul nem csak meg fosztotta, hanem ennek főbb tagjait minden kegyetlenséggel öldöklötte, és sokszor közzülek

retenes kínokkal a föld színéről eltörteni nem irtozott volna, Istennek csodálatos vezérléséből azon kegyetlen Uralkodás rabságátul, Méltóságos Fejedelem Felső vadási Rákóczy Ferencz Kegyelmes Urunk Eő Naga kiszabadulván, és azon Hazánk el törő ártatlan vérünket szomjúhozó Ausztriaak ellen velünk edgyütt fegyvert fogván és már harmadfél Esztendőktől fogva hasznosan hadakozván e végre; hogy ezen ügy dolgában, közönséges akarattal, tovább is annál jobb rend tétethessék, e folyó 1705 dik Esztendőben September havának első napjára ide Szécsényi mezőben Generalis Conventusta, bennünket hivatógó levelei által eozve hívott és gyűjtet volna, szükségesnek ítéltük, hogy mindeneknek előtte egy olv fejet válaszsunk magunknak, a ki velünk edgyütt hittel confoederálván, ezen Hazánk ügyét valamíg Isten által régi szabadságának helyrehozásával, megnyerésével kivánt czéllját el nem érik, nem csak az hadi, hanem az Törvényes, Egyház, Politikai, és Oeconomiai állapotokban is igazgassa, kormányozza és velünk egyetemben oltalmazza, tetszett közönségesen és egyező akarattal, az praetitulalt Méltóságos Fejedelmet, Rákóczy

500 ÉV ÓTA
GYÓGYÍTANAK
KÖSZVÉNYT
CSÚZT STB.

TRENCSÉNTÉPLICZ

RÁDIUMOS
KÉNES-HŐVÍZ
36—42° C. ÉS
ISZAPPÜRDŐI

Egész évben nyitva. Milliós új építkezések. Új nagyszálló. Új fürdők. Festői vidék. Nagyszerű olcsó tavaszi kúrák. Házi-kúra khoz: iszap-széküldés. Prospektust küld a fürdőigazgatóság. Igazgató: Oszwald Károly.

életképes nemzet csak egymásban kereshet, csak egymásban találhat igaz, önzetlen barátot, testvért. Elhatározta, hogy Magyarországon mozgalmat indít egy magyar-lengyel egyesület létesítésére, melynek fiókjai lennének az ország egyes városaiban s legelső sorban nálunk Eperjesen.

Végül nem mulaszthatjuk el, hogy legőszintébb hálaunkat ki ne fejezzük a lengyel-magyar egyesület elnökének, Stamirovsky Tádénak s hű, odaadó munkatársának, Tchórzewsky Lászlónak, az egyesület fáradhatlan lelkes titkárának azért az odaadó szeretetért, melynek melegét oly közvetlenül éreztük.

A fák s madarak poézise.

A fák és madarak védelme kétségtelenül altruisztikus vonásnak tűnik fel a szemlélődő ember előtt, a ki az emberiség művelődéstörténetét kíséri figyelemmel. A valódi kultúra hajnalpirkadásának egy szelvényében kell látnunk benne, mert az igazi nagy kultúra fényes nappala csak akkor fog ránk virradni, ha teljes mértékben kialakult bennünk az önzetlenség. De vajjon lehetséges-e ember fiában ilyen minden önzés salakjától tiszta altruizmust keresnünk és találnunk? Nem. Hogy miért, kitérünk ez a következőkben.

Adjunk számot mindenekelőtt arról a buzgalomról, a melylyel a fákat és madarakat védelmünkbe kezdjük venni. Vajjon önzetlen-e ez? Egy csöppet sem, mert bizony ma még — és talán örökké, míg a világ világ lesz — ilyen fényűzési cikkből, mint a minő volna a teljesen önzetlen fa- és madárvédelem, meg nem élénk. A fáknak védelmére nem az irántuk érzett, helyesebben nem érzett tiszta, önzetlen szeretetből jöttünk rá, hanem üzleti érdekből, a mely hozzájuk fűz bennünket. A sok gyümölcsfának köszönhetjük ízletes és jövedelmező gyümölcseinket. És mi úgy őszszel nem is késünk ezt az évi adományukat beszélni, sőt még dolgozatokat is iratunk iskolás-gyermekeinkkel a gyümölcsüzretről. Tehát még az üzleti tülekedéstől távolabb álló pedagógus urak is hasznát látják a gyümölcsfáknak.

A többi fák nem javítják-e a levegőt, nem befolyásolják-e a csapadékviszonyokat és nem tartják-e össze a foszladozó talajt? A fák talajösszetartó szerepét el kell ismernünk, ha gondolunk a patak-, folyómenti fűzfákra, a melyek gátat vetnek a víz földpusztító munkájának. Az Alföldön is a futóhomokot akácfák beültetésével igyekeznek lekötöni. A fáknak talajtartó erejét még jobban mutatja a horvát és a magyar Karszt. Az előbbi a horvát-magyar tengerpart éktelenül égnek meredő hegysége, az utóbbi a Sajó és a Bodva közét elfoglaló, barlangokban gazdag vidék. Mi is a Karszt tulajdonképpen? Kopár, termőtalaj nélküli, szemesedő, meszes sziklatömeg. A horvát és a magyar Karszt valamikor nem ilyen volt, hanem ősröngy. A mai horvát Karsztnak ősröngyét esztelenül kezdték pusztítani és ki is írtották a velenceiek hajóik építésénél. És a mint kiírtották az erdőket, a kipusztított ősfákkal együtt letűnt a tengerbe a meredek hegyekről az ősz termőtalaj is, a melyet a hatalmas fák óvtak századokon keresztül a lecsuszamlástól. A Karszt ősfáinak ez a tragédiája csendben, feltűnés nélkül játszódott le, mert akkor még híre-hamva sem volt a fa- és madárvédelemnek, akkor még nem beszéltek és nem írtak az emberek a fák és madarak napjáról. És ha ma ezt tesszük, nincs e ebben nagy része a Karszt okulásra intő példájának? Térjünk vissza a jelenbe. Erdei fáink nem nyújtanak-e tüzelő-, épület- és bútornyagot? Ezeket és a gyümölcsfákat nem-e azért védjük, ápoljuk, hogy őket magukat, vagy legalább gyümölcseiket azután annál szebben elpusztítsuk?

Minket az nban valami magasabb egoizmus is köt a fákhöz. Ha nem volna orgonafánk, rózsafánk, nótázhathatnánk-e mi így: «Sirassatok engem orgonavirágok», vagy «Én ültettem a rózsafát, más szedi a virágát»? Ha nem volnának akácfáink, megírhatta volna-e Szabolcska Mihály az ő közismert, gyönyörű versét: «Tele van a város. akácfavirággal, akácfavirágnak édes illatával»? Vagy Pósa Lajos kezdhette volna-e a hazáról szóló apotheozisát ezekkel a sorokkal:

«Tudjátok-e, mi a haza?
Az a hajlék, hol születünk,
Hol a dajka altatóan
Dudogtatott dalt felettünk;
Hol az akác lombja borul
Ablak alatt az eresze stb.»

Ha nem volnának fenyőfáink, érezhetnők-e mi azt a fenségesen áhítatos érzést, a mit a fenyvesek zúgása kelt szívében?

Gondoljunk végül arra, milyen érzés tölt el bennünket június végén, július elején, a mikor a hársfák árasztják pehelykönyűséggel uszkáló illatukat?

Hová fordulnának a költők motívumokért, ha fák nem volnának? Hová lennének mi, ha a fákkal és varázslatos virágillatjukkal együtt lepatogna szívünkről érzéseink termőtalaja? Kétségtelen, hogy fák nélkül nemcsak a reális életben, de még a képzelet világában sem lehetünk el.

A fa képzete a madár képzetét társítja lelkünkben, nem is csoda hát, hogy a fák és madarak védelme együtt szerepel a művelődéstörténetben. A madarak jelentőségéről a természet háztartásában és az emberek életében igen sokat lehetne írni, akárcsak a fák szerepéről. A köztisztaság őrjei nem-e a fecskék és többi kollégáik? Széles madaraink, vagy más néven házi-zárnyasaink mennyire nélkülözhetetlenek háztartásunkban, ezt mindenki tudja.

És esztétikai értékük nincs a madaraknak? Az életkedvet, a mely tavasszal támad bennem, nem a madarak csattogása lopja szívembe? Az illatozó fáknak a költészetét is a madárdal teszi teljessé. Érezték ezt a nagy költők is. Tompa madárnak képzelte magát és úgy szól fiaihoz, az ifjabb költői nemzedékhez az elnyomatás napjaiban. Mélyes honfűi keserűségét a gólyának panasolja el. Petőfi egyik legszebb költeménye a gólyáról szól és arról a rajongó szeretetről, a melylyel a szabadság igazi költője hozzája ragaszkodott. Balassi

a vándordarvakkal akar elbujdosni. Pósanak említett költeményében a szülői ház ereszének alján ott csicsereg a villásfarkú vidor fecske.

Ha madarak nem léteztek volna a világ kezdete óta, megírhatta volna-e Aesopus a hollóról és a sajtról szóló meséjét?

Úgy gondolom, elég számos érdekszálal mutattam ki rövidesen, a mely bennünket a madarakhoz és fákhöz alacsonyabb és magasabb szempontból fűz.

Ezek után kérem, hol van az egoizmustól ment önzetlenség a mi fa- és madárvédelmünkben?

Csak okosabbak lettünk, de nem önzetlenebbek. Okosabbak annak a felismerésében, milyen jótéteményekben részesülünk a fák és a madarak részéről. Ez az okosság azonban még mindig nem elég általános, vagy legalább is nem eléggé tevékeny bennünk és így sohasem időszerűtlen annak olykor-olykor való ébresztgetése.

Petrássevich Pál

Népművészeti háziipari kiállítás Eperjesen.

A Budapesten székelő Népművészeti Magyar Háziipar-Szövetség városunkban vándorkiállítást akar rendezni. A szükséges előmunkákat most végzik, és május hó első felében a vármegyeház dísztermében ünnepélyesen megnyitják a kiállítást.

Hiszszük, hogy ezt a kiállítást városunk szeretettel fogadja és támogatni fogja, mert hiszen a mit ez a kiállítás mutat, az mindannyiunknak hétköznapi munkájának művészi magasságig fejlett formája.

A háziipar fogalmával kapcsolatban kell, hogy eszünkbe jusson, hogy mily erős invenczió és mennyi ösztönszerű művelés van a mi országunk sokfajú földművelő népében kifejlődve. Látva azután a háziipar csodaszép termékeit, méltán elgondolkozhatunk azon, hogy mennyi szépet, mennyi művészen becseset tudna alkotni, ha módja lenne arra, hogy művészi hajlamait tanulva fejlessze, s alkalom adódni fejlődésévé vágyának ösztönzésére és növelésére.

Ezt a módot és ezt az alkalmat keresi és szolgálja a Népművészeti Magyar Háziipar-Szövetség, mely az eperjesi kiállítást rendezti.

A háziipart művelő parasztember, tudatában annak, hogy munkája kiállításra kerül, épp ezért igyekszik, hogy a legszebbet és legjobbat alkotva, a közönség tetszését megnyerje.

Ámde a kulturfejlesztő hatás mellett a nézőre is fölöttébb tanulságos, szemnek tetszetős, elmének gyönyörködtető tanulságos az e fajta kiállítás. Mert a művészi remek, az emberi tudás magasságait mutató produktumok szemlélésére ott vannak a világvárosok tárlatai és gyűjteményei. A népművészetek közvetlen őseréjű megnyilatkozásait azonban csak az ilyen háziipari kiállítás mutatja. És a mit ez a kiállítás mutat, az egy kis Magyarország népművészeti kézműves-dolgokból összehordva.

Kétségtelen tehát, hogy az eperjesi vándorkiállítás kulturfeladatot, s a magyar háziipart fejlesztő nehéz munkát végez.

Együtt lesz itt minden, a mit Magyarország népének művészi érzéke és ügyes keze csinálni tud. Kosarak, vésett famunkák, dobozok, butorok, hímzések, szőnyegek, női öltözéki cikkek, háztartási tárgyak — szóval minden, a mit falusi és tanyaházak szorgoskodó keze produkál.

És nemcsak az új háziipari munkákat mutatja be a kiállítás rendezősége, hanem a régieket is. A kiállításon láthatunk majd 100—200 éves hímzéseket is.

A kiállítás belépő-díj nélkül megtekinthető. A kiállított tárgyak azonnal megvásárolhatók.

Magyarország és Ausztria közjogi viszonya.

(Réz Mihály könyve.)

A 67-es alap apologiájának nevezhetnők e könyvet. Jellemző, hogy a szerző 1905 körül, mikor a közvélemény a 67-es alap bukását hirdette, éppoly nyugalommal és határozottsággal fejtegette a kiegyezés értékét és felsőbbbbségét az 1848-iki törvényekkel szemben, mint most, mikor vagy egy év óta a közvélemény ingerültsége az 1867-es kiegyezés ellen csillapodni látszik. Mert mint szerzőnk mondja: «A közvélemény a gyakorlati politikai irányára befolyással lehet; mint tényezővel

* Megjelent a «Budapesti Szemle» májusi számában.

Ferencz Kegyelmes Urunkat, Erdély Országának Választott Fejedelmét mi nekünk is Confoederatus Statusoknak Vezérlő Fejedelmünknek választanunk, a mint választottuk is. Melly Confoederationknak, hogy annyival jobb fundamentoma s nagyobb ereje és állandósága legyen az a következő két rendbeli Esküvel módgyával ratificáltuk és stabilialtuk sőt annak fellyeb declaralt czélyáig való megtartására nem csak magunkat, hanem maradékinkat is sub poena perpetuae notae Infidelitatis et perduellionis in Patriam obligallyuk és obtingallyuk. Melly Esküvének formája e képpen következék. * * *

Méltóságos fejedelem letett hitének formulája következék e képpen:

Én fejedelem Rákóczy Ferencz úgy mint az Haza Szabadságáért Confoederált magyar Ország Státiusi és Rendének Választott Vezérlő Fejedelme. Esküszöm az Élő Istenre, ki az Atya, Fiu, Szentlélek, Tellyes Szent Háromság egy bizony Örök Isten, Boldogságos Szűz Máriára és Istennek minden Szentéire, Hogy ezen Confoederált Nemes Magyar Haza Státiusinak és Rendének, az Austriai Ház által, minden megbáutódott Szabadságának és Törvényeinek helyre állítása, eöszve kötött és most is ujonnan megerősített Szövetséget, mint tulajdon életemet úgy böcsülöm és tartom, azt felbontani, vagy az ellen járni, titkon vagy nyilván sem

keresek, sem engedek, sőt tellyes erőmmel és tehetgémmel azt segíteni, terjeszteni, ahoz külső Confoederatusokat is keresni, az köztünk való egyességet mint ezen szövetségünk lelkét, kiváltképpen megtartani, de másokkal is megtartatni igyekezem, ezen és az öszve szövetségzett Magyarságot hazánk Szabadságának felvött ügyét el nem hagyom, igazán vezérem, és az Confoederált Statusokat, úgy mint az Egyházy Urakat, Nemeseket, Szabad Király Városokat, az Nemes Jászokat s Kúnokat, Hajdu és Mezey Városokat egy szóval az eöszve szövetségzett Magyarság minden Nemessi Vitézlő, Hazánkért fegyverkező rendeit, Hazánk köz Törvényes szabadságában, igasságában, kinek kinek maga approbált Törvényes Privilegiumiban, háborgatni sem kívánom, sem engedem, sőt azokban oltalmazni, megtartani tartozom. Nevezet szerint pedig az Religiokból olykor származni szokot differentiáknak eltörlésére és az szívbéli egyesség nevelésére, fogadom, hogy az Országban bevett három Religiot maga szokot Törvényes Szabadságát megtartom és másokkal is megtartatom, sőt valamint ezen Confoederált statusokkal közakarattal kötünk, rendelünk és végezzük, azt nem csak megtartani és tartatni, de tellyes erővel és tehetgéssel véghez vinni is igyekezem. Isten engem úgy segélyen a Boldogságos Szűz Mária és Istennek minden Szentéi.

(Vége köv.)

Még ingyencz-ízlést is kielégítő, saját készítményű
FAGYLALT-KÜLÖNLEGESSÉGEK Berger kávéházában Eperjesen.

kell szám nem lehet mélynek lelke érzi közben, dlati polit

A polati) cziuban voln ményne Az igazsíteni ne szabadelv mentetté okozták, mény be takarni, gyakorlat

Ök rpoesist», oly mele

Nyon pontokat tásaiban, fejezete a mohác tátong. Tgyülés t szerző — s a mag birt ered törvényi

gát és fö sebbet e ban, ha f a valósá világa cs val telje néhány azokat, tató hat

— úgyntikájának tika nem birodalm és nem is a tény E nagyo jegyezni, mégis k a törvény

Ha hian lett voln érzék az lelki fejl Szécheny mondha e declar a magya a birod

a megeg ték a r országai eszméjé Árpád zésnek

A b teljesség ság ren hozzá is nak az politikái pillanató tikának tása az hogy a declarat a száza Széchet

UI K Szinh kosar

ooo

ooo

Pósának említett
k alján ott csicsereg
na a világ kezdete
hollóról és a sajtról
dekszálat mutattam
adarakhoz és fákhoz
ntból fűz.
z egoizmustól ment
elmünkben?
nem önzetlenebbek.
n, milyen jótémén-
nadarak részéről. Ez
nem elég általános,
ekeny bennünk és
olykor-olykor való
etrássevich Pál.

Írás Eperjesen.

észeti Magyar Házi-
kiállítás akar ren-
at most végzik, és
ház dísztermében
t.
árosunk szeretettel
iszen a mit ez a
hétköznapi munk-
formája.
latban kell, hogy
venció és mennyi
gunk sokfajú föld-
azután a háziipar
olkozhatunk azon,
ien becseset tudna
vagy pástzember
művészi hajlamait
fejlődésvágának
keresi és szolgálja
zövetség, mely az
tudatában annak,
p ezért igyekszik,
otva, a közönség
ellett a nézőre is
ős, elmének gyö-
kiállítás. Mert a
agasságait mutató
k a világvárosok
észetek közvetlen
sak az ilyen házi-
a kiállítás mutat,
eti kézműves-dol-
esi vándorkiállítás
fejlesztő nehéz
arország népének
ni tud. Kosarak,
fűzések, szőnye-
tárgyak — szóval
ak szorgoskodó
ákat mutatja be
jüket is. A kiál-
s hímzéseket is
ekinthező. A ki-
rök.

ogi viszonya.

hetnök e köny-
rül, mikor a köz-
e, éppoly nyuga-
a kiegyezés érté-
nyekkel szemben,
a közvélemény
sillapodni látszik.
emény a gyakor-
mint tényezővel
usi számában.

Eperjesen.

kell számolnia vele. A tudományos kutató irányára nem lehet befolyása; az igazsággal szemben a közvéleménynek semmi ereje nincs. Tudjuk, hogy a szerző lelke érzi az igazság erejét a közvélemény hullámszáma közben, de nem értjük, hogy miért ne kellene a «gyakorlati» politikusnak is éreznie ugyanezt az érzést?

A politikusnak, az igazságnak s nem a nálunk «gyakorlati» címmelel felékesített párt-taktikusnak, csak annyiban volna szabad számolnia az igazságtalan közvéleményre, hogy törekednie kell annak megtörsére. Az igazságtalan közvéleményt engedményekkel csendesíteni nem egyenes s nem is célszerű politika. A régi szabadelvű pártot a bukástól ez engedmények nem mentették meg és feltámadását nem az engedmények okozták, hanem ez engedményeket követelő közvélemény belső üressége, melyet lehetetlen volt sokáig eltakarni, mikor annak a közvéleménynek csinálói a gyakorlati alkotásokra voltak hivatva.

Ők nem igen értették az «igazság kutatásában rejlt poeszt», melyről szerzőnk látszólagos hidegsége mellett oly meleg érzéssel beszél.

Nyomon akarjuk követni a szerzőt gyakran új szempontokat felvető és mindig erős logikával végzett kutatásaiban. Az «Ezerhatszázötvennyolc» előtt című fejezetben azt fejtegeti, hogy a régi magyar világban a mohácsi vész óta a közjog és az élet közt óriási űr tátong. Találón jellemzi ezt az űrt az 1790/1-iki országgyűlés története. «Az országgyűlés» — úgymond a szerző — «mely a magyar honosok tisztül alkalmazása s a magyar tiszteknek hazahozatala tekintetében nem birt eredményt elérni; képes volt a királylyal ismét törvényileg elismertetni Magyarország alkotmányosságát és függetlenségét... A többet concedáltak, a kevesebbet ellenben megtagadták. Érthetetlen eljárás valóban, ha figyelmen kívül hagyjuk, hogy ama «kevesebb» a valóság lett volna, a «több» azonban a corpus juris világa csupán.» Ez jó példa és a szerző alap gondolatával teljesen egyetértünk. Csak következtetései van néhány korlátozó megjegyzésünk. Szerzőnk hibáztatja azokat, kik e declaratorius törvények lelkesítő és biztató hatását igen értékesnek hiszik. Ezek a törvények — úgymond — csak «egy tehetetlen kor irreális politikájának emlékei». Irreális azért, mert a magyar politika nem keresett módot a magyar önállóságnak a birodalmi politikával való összeegyeztetésére, a jogfejlődés nem számolt a birodalmi szempontokkal, «a miért is a tényleges fejlődés elmellőzte a magyar törvényeket». E nagyon határozott általánosításokra azt akarjuk megjegyezni, hogy azoknak a declaratorius törvényeknek mégis kell némi valódi súlyt is tulajdonítanunk. Ezek a törvények óvni akarták a nemzet jogát a jövőre nézve. Ha hiányoznának törvénykönyvünkben, ez annak a jele lett volna, hogy a magyar közszellemben kiveszett az érzék az ország önállósága iránt. Nélkülök Deák Ferenc lelki fejlődése és egész szereplése képzelhetetlen volna. Széchenyire is hatással voltak e régi törvények, nem mondhatjuk, hogy az ő lelke merő oppositio lett volna e declaratorius törvényekkel szemben. Nem egészen a magyar rendek mult, hogy nem volt lehetséges a birodalmi szempontok és a magyar önállóság közt a megegyezés. Bocskai és Bethlen korában igenis keresték a magyar rendek az érintkezést a Habsburgok országaival. Szövetséget is kötöttek velük és a delegáció eszméjének gyökerét e korban kell keresnünk. Károlyi Árpád a bécsi békét az első osztrák-magyar kiegyezésnek nevezte.

A bécsi béke és az 1608-iki törvények meglehetősen teljességgel fejtegetik a magyar pénzügyi és hadi önállóság rendszerét. Sőt Illésházy nádor és Thurzó György hozzá is fogtak az önállóság megvalósításához. Thurzónak az udvar vezető minisztere ellenében a külügyi politikában is döntő szava volt. De igaz, hogy az ily pillanatok ritkák voltak. A pénzügyi és hadügyi politikának — a külpolitikáról nem is szólva — önállósítása az ország gyengesége miatt oly nehéz feladat volt, hogy a rendek kénytelenek voltak vigaszt keresni a declaratorius törvényekben. Különbséget kell tennünk a századok közt. A külön magyar pénzügy létesítése Széchenyi korában ellenkezett a rendi társadalom érde-

keivel, ebben igaza van a szerzőnek. De Zrinyinek tervét a külön magyar hadseregről nem éppen a rendi társadalom érdekei buktatták meg, mint a szerző hiszi. Különben is a XVII. században a magyar hadi erő önállósága nem a Zrinyi tervének sikerültével volt kapcsolatban. Az ő terve nem lett volna egyértelmű a korabeli honvédelmi rendszer gyökeres átalakításával és e rendszer önállóságát az 1608-iki korszakos törvények alapján a jelesebb nádorok nem minden siker nélkül védelmezték. E viszonyok részletes fejtegetése messze vezetne és itt nem is szükséges, mert egyet értünk a szerzővel abban, hogy a régi és új viszonyok közt a különbség nagyjában a következő: «A magyar király régi jogköre a birodalmi szervezetet nem alterálta volt, az alkotmányos Magyarország új jogköre azt ketté szakította».

Igen értékes része könyvünknek az 1848-iki közszellem és törvényhozás bírálata. Itt a szerző beható történeti tanulmányok alapján nagy elfogulatlansággal ítélt emberekről és intézményekről, tovább fejlesztve és néha szabatosabban fogalmazva azt, a mit Salamon Ferenc e tárgyról írt. Fejtegetéseinek eredménye a következő: «Ha valaki azt kívánja, hogy Magyarországon létesüljön az önálló vámtérület; ha azt kívánja, hogy a bécsi bank befolyása teljesen megszűnjék Magyarországon; ha magyar vezényszót és magyar szolgálati nyelvet kíván: akkor olyan óhajtasoknak ad kifejezést, a melyek az 1848-iki törvények által nem nyertek megvalósulást. Ha azt mondja, hogy ezzel a negyvennyolcadiki törvények restitúcióját kívánja: oly állást kockáztat, mely a történelmi valóságnak meg nem felel». Íme, csak ennyi tartalmat tulajdonít a mi tárgylagos szerzőnk a negyvennyolcás párt programjának.

Azután a kiegyezés tartalmának és értékének fejtegetésére tér át. Tartózkodik minden nagyítástól, óvatosan és pontosan mérlegel. Eredményét így állapítja meg: «A teljes paritástól még igen távol vagyunk, de még távolabb vagyunk attól a birodalmi egységtől, a mely jogunk és törvényeink ellenére ugyan, de a valóságban tényleg századokon át fennállott s a mely egységes osztrák birodalmi szervezetben egyesítette a monarchia hadseregét, külügyét, pénzügyét, hitel-, vám- és bank ügyét. Még távolabbra vagyunk végre attól a birodalmi egységtől, melynek hívei a mai Magyarország belső nemzeti egységét, jogaink, törvényeink ellenére, de valójában tényleg megtűrték, magában a nemzet testében organizálva a birodalmi egység szerveit, szervesen kapcsolatba hozva s ellenünk szervezve országunknak nemzetiségileg legexponáltabb részeit».

A kiegyezés értékének e megállapítása után szinte feltűnő «A hatvanhetes alap fejlesztése» című fejezet. A fejlesztés jelszavát nem a 67-es alap igazi hívei találták fel. Réz most elfogadja ezt a jelszót és elmondja, hogy mi történt e téren. Előadását a kilenczes bizottság programjának közlése után így végzi: «Ezen program végrehajtása után idővel, a vezényleti nyelvet kivéve, teljes lesz a hadseregben is a paritás. A kül- és hadügyminisztérium német szervezetétől és a vezényleti nyelvtől eltekintve («mellőzve» magyarosabb volna) ezután semmi tekintetben sem hiányzik a paritás. Ezek tényleges hiányok, melyeknek pótlása a jövő feladata. Megszüntetésük után intézményileg minden téren teljes a paritás s teljesen keresztül van vite a kiegyezés emez alap gondolata. Akkor végre van hajtva a kiegyezés s a míg Európa jelen viszonyai fennállanak, annak is állni kell». És ezek után idézi a szerző Andrássy Gyula ismeretes kijelentését a kiegyezés alkotójának szándékairól, melyben ki van mondva, hogy a nagy mű alkotói nem ideiglenes rendezésre gondoltak, hanem «egyszer mindenkorra akarták elintézni a Magyarországot, a korona és a monarchia másik állama közötti kérdéseket, úgy hogy az egyszer megállapított közjogi viszony kiszámíthatatlan nemzedékeken keresztül se alku, se kérdés tárgya ne legyen».

A kapcsolat ez idézet és a kiegyezés fejlesztésének szükségére vonatkozó fejtegetések közt előttünk nem egészen világos. Ha a kiegyezés végeleges mű, miért s miben volt szükséges annak fejlesztése? Ha a paritásnak hiányai vannak a kiegyezésben, miért nem tartotta

szükségesnek Andrássy e hiányok pótlását? E kérdésekre nem kapunk feleletet könyvünkben. Pedig ez a felelet fontos volna. Ez a felelet talán sokféle kételyt oszlatna el. Talán megnyugtathatna bennünket az iránt, vajjon a paritás hiányainak eltüntetésére irányzott zajos politikánk nem fosztott-e meg oly előnyöktől, melyekért a tökéletes paritás nem nyújt elég kárpótlást? Vajjon a suprematiát, melyet számunkra az Andrássy szellemében értelmezett kiegyezés biztosított a monarchiában, nem veszélyeztette-e máris a mi forma szerint jogos törekvésünk a paritás épületének teljes betetőzésére? Vajjon az Andrássy politikájának következetes folytatása nem tette volna-e lehetetlenné a trialismus gondolatának felmerülését és nem tompította volna-e veszélyes élet az annectált tartományok hovátartozása kérdésének? Azt hisszük, hogy e kételyek tárgyalása nagy tért foglal el majd annak a történetírónak művében, a ki korunk történetét fogja egykor tárgyalni. A trialismust és az annectált tartományokat azért említettük, mert ezekről szerzőnk figyelemreméltó eszméket fejteget könyvének befejezésében. Ajánljuk e könyvet azoknak figyelmébe, a kik a sokszor vitatott közjogi kérdésekről nem a pártok jelszavai után, hanem történeti tárgyilagossággal kívánunk felvilágosítást szerezni.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Dr. Valyi János v. b. t. t., megyéspüspök május 2-ikán rövid tartózkodásra Budapestre utazott. — Petrássovich Elek Amerikában működő g. kath. lelkész május közepétáján hajóra száll s visszajön hazájába.

— **Kinevezés.** Malomszegi Elek Pál, a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgatója dr. Kavalszky József ügyvédjelöltet, társadalmunk egyik szimpatikus egyénét, a vezetése alatt álló intézet titkárává nevezte ki.

— **Hazafias ünnep.** Az eperjesi kir. kath. főgimn. önképzőkörre április 30-ikán délután, igen szépen sikerült ünnepély keretében adózott hazánk két nagy szellemének: II. Rákóczi Ferenc és gr. Széchenyi István emlékének. Az ifjúsági énekkar Klezs Gábor tanár vezetésével igen szép precizitással énekelt. Az énekszámokon kívül sikerült zeneszámok, köztük Schürilla B. VII. o. t. ügyes zongajátéka, egy ünnepi beszéd s szavaltat egészítette ki a tartalmas műsort.

— **Egyházművészeti előadás.** Bayer Róbert kir. kath. főgimn. tanár május 2-ikán délután a főgimnáziumi ifjúság előtt is megismételte a Rákóczi Kath. Körben a «Madonnák»-ról tartott magvas és vetített-képekkel illusztrált előadását.

— **Eljegyzés** Schürilla Gizikét eljegyezte Stima Andor nyírparasznyai rendes tanító, Eperjesen.

— **Kálváriai búcsú.** Május 3-ikán volt a helybeli kálváriai búcsú, mely alkalommal ezekre menő közönség kereste föl a kies fekvésű Kálváriahegyét.

— **Két matróna.** Alig hogy az ezidei tél alkonyán özv. Molitorisz Istvánné szül. Kesztler Anna úrnő elhunyt, máris a tavasz hajnalán, mindnyájunk fájdalomra, egyik legjobb barátja és kortársa, özv. Oszwald Dánielné szül. Kirchmayer Friderika követte. Régi patricius-család ak méltó sarja mindkettő, az egyik Bártfáról s a másik Szepesváraljáról való. Egy jó és önfeláldozó anyának mintaképe mind a kettő, ki nagyszámú családja gondozásában lelte minden örömét férje oldalán. Férjeik is a polgári erényeknek méltó megtestesülései voltak, s maholnap mindinkább ritkul az 50—70-es évek ritka szorgalmú és becsületességű eperjesi polgártársaink száma. Nyugodtan hajtathatták fejüket az örök nyugalomra, mert viruló és tekintélyes családot hagytak maguk után. A Molitorisz és az Oszwald-család nagyon jóhangzású név mai napig is Eperjesen. A családi élet fájdalmát és gyászát is igen gyakran érezték, de mindannyiszor önmegadással és istenben vetett erős hittel túrték a megpróbáltatá-

UHL MATH. virágüzlete
KASSA, Fő-utca 81. sz. ≡ Nyoszolyóleány-csokrok a ruha színe szerint készülnek. ≡

Színházi koszorúk, csokrok, kosarak minden nagyságban és árban. Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal minden kivitelben. Virító Cyklamen, mely egész télen virít, darabja 1 korona, szobafenyő (Aurokaria) 4 kor.-tól fejjebb, pálmák 1 kor. 20 fill.-től fejjebb, virághagymák a legolcsóbb árban. A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gonddal lesz elkészítve s csomagolva. Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Sürgőnyezim: Uhl, Kassa, ☐☐ Telefon (Interurban) 202

sokat s továbbra is tündökölték a házi és családi erények gyakorlásának útjain. Csakugyan «a legjobb és legszeretőbb anyák» egyike húnyt el bennök, a kiknek e téren való példányképszerű hűség szolgálatait méltóképpen vázolta mindkét esetben Korbély Géza lelkes hatalmas és megindító szónoklata. A jótékony négyeleti dolgokban a közügyekből is kivették részüket. A jótékony rovatóban is hálás kegyelettel áldjuk hű emlékezetüket. A legmélyebb részvétellel és mindkét családjuk iránt való őszinte tisztelettel és nagyrabecsüléssel kísértük el őket utolsó útjaikon. A családi hűség és önfeláldozás erényeiben tündöklő példányképpül szolgálhatnak az utódoknak. Csak az a fájdalmas, hogy mindig kevesbedik azok száma. Pedig Eperjes egykor azokban nagyon bővelkedett. — Az elhunytól a család a következő gyászjelentést adta ki: «Alulírottak — úgy a maguk, mint számos rokonaik nevében is — fájdalmas, mélyen szomorodott szívvel jelentik a legszeretőbb anyának, nagyanyának, illetve legjobb anyósának és testvérnek, özv. Oszvald Dánielné szül. Kuchmayer Friderika úrnőnek folyó évi április hó 30-ikán d. e. 9 órakor, hosszabb szenvedés után, életének 75-ik évében az Úrban történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei május hó 2-ikán délután 4 órakor fognak a Főutca 57. számú saját házából, az ág. h. ev. egyház szertartása szerint, a helybeli sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Eperjes, 1911. évi április 30-ikán. Áldás és béke lengjen drága hamvai felett! Oszvald Gyula, dr. Oszvald Tivadar, Oszvald Károly, Oszvald Vilma férj. Oberländer Károlyné, Oszvald Béla, gyermekei. Dr. Oszvald Tivadarné Mahr Ilona, Oszvald Károlyné Gallotsik Aranka, Oszvald Béláné Kovaliczky Boriska, menyei. Oberländer Károly, veje. Özv. Kuchmayer Vilmosné Grynaeus Lujza, Kuchmayer Gerőné dapsai Dapsy Irma, özv. Oszvald Sándorné Pasteiner Irma, sógornői. Kuchmayer Gerő, özv. Kósch Frigyesné Kuchmayer Lujza, testvérei. Sándor Izabella Elek és Mária, Oszvald László, Pál, Endre, Margit, Sarolta és Dániel, Oszvald Klára, Erzsike, György, Józsi és Boriska, Oberländer Gusztáv, László és Bözsike, unokái.»

— **Halálozások.** Résztvétel vettük a következő gyászjelentést: «Az Eperjes 1. sz. m. kir. posta-, távirtda- és távbeszélő-hivatal tisztikara mély megilletődéssel közli, hogy buzgó és közszeretben álló kartársuk, *Berecsy Antalné* szül. Szenkovicz Mária m. kir. posta- és távirtda-kezelő, munkás életének 35. évében, 1911. április 29-ikén d. u. 1 és fél órakor hirtelen elhalt. Boldogult kartársunk hült tetemét f. évi május hó 1-jén d. u. 3 órakor a Deák Ferenc-utca 16. sz. lakásáról kísérik örök nyugalomra. Eperjes, 1911. április 29.»

Lang Sándorné szül. *Spiegel* Etelka húnyt el május 2-ikán, életének 24-ik s boldog házasságának 4-ik évében, Kiszébenben.

— **Reisz Ede** *Saybusch-kertje* megnyílt! Mindennap este 4 órától *csigánysenekar* hangversenyez. Kitűnő ételek és italok!

— **Ha konyhafelszerelésre** van szüksége, keresse fel *Luchs* Ede és Társa fióküzletét, Főutca 40. Telefon 129.

— **A «Theol. Otthon» köréből.** Örömmel jelezük, hogy Nyiregyháza városa, Kollégiumunknak ez a legregyebb és legnagyobb vidéki partfogója, a helybeli Theol. Otthon javára, öt évi megajánlással évi 50 koronát szavazott meg. Az elmúlt évben pedig a nyiregyházi ev. egyházközség ugyanezelre egy 4000 koronás alapítványt tett. Hálás elismeréssel fogadjuk ezeket a nagylelkű adományokat. Csak Eperjes városi tanácsától még mindig várjuk és kérjük valamely pénzbeli vagy természetbeni (p. o. fa-) adománynak az Otthon javára való szíves megajánlását. Vivant sequentes!

— **Hajfonatok, hajbetétek** *Bilich* Ferenc színházi fodrásznál, Fő-utca 63. Kifésült és vágott haját veszek.

— **Ongyilkosságok.** *Oszvald* György, késmárki liceumi felügyelő, szombaton, április 29-ikén agyonlőtte magát. A köztisztviselőben álló férfiú már hosszabb idő óta betegeskedett és miután nem hagyott hátra semmi olyan írást, mely öngyilkosságának okát adná, általában azt hiszik, hogy betegsége miatt követte el végzetes tettet. *Oszvald* hosszú évekig volt Késmárk város rendőrkapitánya és mindvégig a legnagyobb pontossággal és lelkiismerettel végezte teendőit. Özvegyet és három gyermeket hagyott hátra. Temetése május hó 1-jén d. u. fél 4 órakor ment végbe rendkívüli nagy részvét mellett. — Héthársi levelezőnk írja, hogy a

Grosswirth czég könyvelője, *Klein* Ignác 20-éves, törekvő fiatalember május 4-ikén, a déli órákban, a Friedmann-féle vendéglőben melibőlte magát. *Dobay* Béla főszolgabíró rögtön a helyszínére igyekezett s a még életben lévő öngyilkost kihallgatta. Öngyilkosságának okát azonban nem akarta bevallani. A kihallgatás után rövid félórára rá meghalt. Állítólag szerelmi bánatban követte el tettet. A vendéglős leányába volt szerelmes, de szerelme nem talált viszonzásra.

— **Gramofonok, lemezek és tük** nagy választékban kaphatók *Theiss* Ármán játékarú, üzletében, Eperjesen, Fő-utca 58. szám alatt.

— **Elfogott kivándorlási ügy-
nök.** Csütörtökön a vasúti rendőrség újból egy veszedelmes kivándorlási ügynököt kerített kézre, a ki hónapok óta fizte a jól jövedelmező foglalkozást. Társaságában volt *Csumrik* György hernádszadányi napszámos, útlevelel nélküli kivándorló, a kitől az elfogott ügynök 30 koronát kapott azért, hogy a határon át kiszöktesse. *Szeggya* Györgynek hívják a Galicziából idevetődött ügynököt, a ki a tárgyaláson beismerte, hogy a közvetítéssel üzletszerűen foglalkozik s rövid idő alatt annyi pénzt szerzett össze, hogy a bátyját is Amerikába küldte. A rendőrkapitány 30 napi elzárásra és 200 kor. pénzbüntetésre ítélte s a városból kitiltotta. Büntetésének kitöltése után Galicziába fogják eltoncolozni.

— **Köszönet.** Az eperjesi áll. tanítónőképzőintézet növendékeinek kirándulási alapjára dr. *Csatáry* Ágost egyet. m.-tanár úr és dr. *Ferbstein* Márk vármegyei főorvos úr 5—5 koronát adományoztak. Fogadják a nemesszívű adakozók az intézet hálás köszönetét. *Díss* Mária, igazgató.

— **Vadászfegyverek,** flobertek, revolverek, Browning-pisztolyok, mindenféle töltények és vadászati czikkék igen olcsók *Luchs* fióküzletében, Fő-utca 40. Telefon 129.

— **A kötelesség-hűség jutalma.** Lélekemelő s a maga nemében követendő példaul szolgálható ünnepély folyt le április hó 30-ikán a helybeli takarékpénztár helyiségében *Barcs* Jenő pénztárosnak, társas-életünk e rokonszenves tagjának hűségesebb intézeti szolgálata 25-éves fordulójára jubileumán. Takarékpénztárunk nobilis gondolkozású igazgatóságának élén a derek jubilánst mindenekelőtt dr. *Schmidt* Gyula elnök, közéletünk eme fáradhatatlan veterán tagja meleg közvetlenséggel s a hűségesebb kötelességteljesítést meleg elismeréssel honoráló beszéddel üdvözölte, majd ugyanilyen szellemben és értelemben a tisztviselői-kar élén *Farkas* Lajos igazgató, kiknek beszédére a jubiláns megható módon válaszolt s a jövőben is hasonló hűséget fogadott az intézetnek. Előbbi az igazgatóság nevében egy értékes gyűrűvel, utóbbi a tisztviselői kar nevében egy szép fegyverrel, s *Klefner* Gyula ügyész egy szép bottal lepte meg a jubilánst. Ez ünnepélyes aktus után a jubiláns az igazgatóság s a tisztviselői-kar tagjait Gellért vendéglőjébe villásreggelire hívta meg, a hol többen is, így dr. *Csatáry* Ágost, dr. *Schmidt* Gyula, *Sztankay* László és *Vogel* Béla az igazgatóság s a tisztviselői-kar nevében meglehetősen felkészültökben méltatták a jubiláns pénztáros 25-évi hűségesebb szolgálatait a takarékpénztár javára. Örömmel regisztráljuk e lélekemelő ünnepély lefolyását, a melyből kitűnik, hogy meg tudjuk becsülni derek tisztviselőinket és kellőleg értékelni tudjuk azok szorgalmát és fáradozását. A midőn a jubilánst a magunk részéről is a legmelegebben üdvözöljük és további munkásságára is Istennek áldását kérjük, szíves elismeréssel fogadjuk a takarékpénztár igazgatóságának és derek tisztikarának nemes elhatározását a valódi érdem megjutalmazásában. Így van ez jól, s aztán noblesse oblige! A jubilánsnak pedig: ad multos annos! A kuglizó-társaságkörben is méltóképp ünnepelték.

— **A M. Kárpátgyűlés Eperjesi Osztálya** április 30-ikán *Uhlarik* Mátyás elnöke mellett megtartotta tavaszi választmányi gyűlését, a mely elsősorban azokkal az intézkedésekkel foglalkozott, a melyek az idegenforgalom emelésére vonatkoznak, e célra megszavazta egy magyar és német nyelven megjelenendő Útmutatónak a költségét, a mely Útmutató Poprád — Dobsina — Krasznahorkavára — Aggtelekbarlang — Kassa — Ránkfűred — Sóvár — Eperjes — Szinyelipóczi-völgy — Branyiszko — Szepesváralja — Poprádirányban a turistaforgalmat propagálni van hivatva. A felolvasások eredményéről szóló elnöki jelentés kapcsán a választmány jegyzőkönyvi köszönetet szavazott mindazoknak, a kik az estélyek előkészítésében és

kivételében önfeláldozóan s lelkesen résztvettek. A pénztáros jelenti, hogy a közgyűlés óta több adomány érkezett és hogy 36 új tag jelentkezett felvételre. Mint adományok befolytak: az Eperjesi Bankgyűlés, az Eperjesi Takarékpénztár és a Nagysárosi Műmalom részéről 20—20 kor.; új tagokul a belentés sorrendjében a következők ajánlhatók: *Bárkány* Jenő mérnök (rendes-tag), *Molitor* Gusztávné (család-tag), *Lizits* Jenő építész (r.-t.), *Lizits* Jenőné (cs.-t.), *Rontsinszky* Géza hivatalnok (r.-t.), *Sáfrány* Lipót mérnök (r.-t.), *Sáfrány* Lipótné (cs.-t.), *Linszky* Károly erdészermérnök, *Zborón* (r.-t.), *Déri* Gyula műalmi igazgató (r.-t.), *Déri* Gyuláné (cs.-t.), *Déri* György (cs.-t.), *Tahy* József alispán (r.-t.), dr. *Weisz* Emil ügyvéd (r.-t.), *Magyar* József városi főjegyző (r.-t.), *Magyar* Józsefné (cs.-t.), *Lukovich* Aladár gazd.-e. titkár (r.-t.), *Lukovich* Aladárné (cs.-t.), *Kameniczky* Miklós tanár (r.-t.), *Kesselbauer* Ágost építész-mérnök (r.-t.), *Kesselbauer* Ágostné (cs.-t.), dr. *Hartmann* Imre orvos (r.-t.), *Gönczi* Gábor ev. ref. lelkész (r.-t.), *Ruby* József nyug. tanár (r.-t.), *Meliorisz* József földbirtokos (r.-t.), *Bielek* Zoltánné (cs.-t.), dr. *Erekly* Istvánné (cs.-t.), dr. *Engländer* Emil ügyvéd (r.-t.), *Pehovits* Á. pénzügyigazg.-helyettes (r.-t.), *Pehovits* Á.-né (cs.-t.), *Fried* Simon kereskedő (r.-t.), *Fried* Armand (cs.-t.), *Tornai* Ödön kereskedő (r.-t.), *Tornai* Ödönné (cs.-t.), dr. *Lichtig* Artur ügyvéd (r.-t.), *Janik* Ferencz (r.-t.), *Janik* Ferenczné (cs.-t.). A választmány hálás köszönettel fogadta s e helyen is nyugtazza a jelzett adományokat s a bejelentett új tagokat nagy örömmel felveszi az Osztály kötelékébe. A tagok számának állandó és hatalmas gyarapodása nyilván az Osztály munkásságának az elismerését jelenti s arra ösztönzi az Osztályt, hogy a megkezdett úton tovább haladjon és kitartson. Egy aláírási ív az Osztály központi irodájában ki van téve, ajánljuk azt a közönség szíves figyelmébe. A nagysárosi vár donjonjának restaurálása dolgában a választmány úgy határozott, hogy az elnökületet folytatja s megkeresi a Műemlékek Országos Bizottságát, hogy az Osztály hazafias törekvéseben támogassa. A központi iroda további felszerelésére a választmány 21 turisztikai irányú műnek a megrendelését határozta el, a központi iroda ezidőszori felszerelésének a jegyzéke a legközelebb kiadandó Tájékoztatóba ki fog nyomtatni. Ez a tájékoztató fogja közölni az 1911. évi kirándulási programot is s minden tagnak meg fog küldetni. E helyen megjegyezzük, hogy május folyamára három kirándulás van tervbe véve: május 7-ikén Korompárol kiindulva, a *Slubiczán* át a *Branyiszko-hágóra* s onnan *Szepesváraljára* (szervező: dr. *Szlávik* Mátyás); május 14-ikén *Kloptana-hegyecsúc* *Gölnitz* vidékén (szervező: *Schönwiesner* János) és május 25-ikén *Szinyelipóczi-völgy* (szervezők: *Kisszebenben* az Osztályképviselőség, *Eperjesen* *Szutórisz* Frigyes). A gyógyítófürők gyűjtésére vonatkozólag az elnökség legközelebb a tanfelügyelő-séggel egyetemben intézkedni fog. Végül a választmány tudomásul vette, hogy az elnökség ezidén négy új padot készítettett, ezek egyike az *Uhlarik* Mátyás-út, egy a *kisszebeni* út mellé, a nagy szikla alába és kettő a játszótér mellé került. Az Osztály padjainak a száma ezidő szerint 17 s mindannyian nagy keresettségnek örvendenek.

— **Csodálatos gyorsan és olcsón** állíthatunk elő manapság természetes, erőteljes húslevest. A Maggi-féle kockák egyszerűen leöntjük forró vízzel. Az ily módon nyert húsleves semmiiben sem különbözik a házilag készített húslevestől, mert a Maggi-féle húsleveskocka a legjobb, tiszta húsleves száraz alakban, mely már a szükséges sót és fűszereket is tartalmazza. Egy kocka egy tányér (1/4 liter) erőteljes húsleveshez elegendő és csak 5 fillérbe kerül. Ügyeljünk a «Maggi» névre és a «keresztcsillag» védjegyre. Más kockák: nem a Maggi-czégtől származnak.

— **A Magyar Nemzeti Múzeum igazgatósága** ezúton is felkéri a nagyközönséget, hogy a vidéken országszerte dívo hűsvéti és pünkösdi népszokásokhoz fűződő tárgyaknak a múzeum részére való megszerzésében legyen segítségére. Népeletünk rohamosan halad az elszíntelenedés felé, minden nap egy régi szép szokást vált fel az új, egy régi népeleti tárgyunk kerül a lomok közé vagy a tűzbe. Hazánk önműveltségének megismertetéséhez járul mindenki egy-egy, olykor nagyon is fontos dattal, a ki ezen tárgyakat megmenti s a legilletékesebb helyre, a M. N. Múzeum Néprajzi Osztályának beküldi. Ilyen tárgyak például karácsonykor a bellehemes-templomok, bábok, álarczok, süvegek, ruhák, lánczos-botok, hangszeresek, kalácsok, a regölös szerszámai és kosztümjei, aprószentek-napján használt korbácsok, kereplők, újjevi szokásokhoz fűződő tárgyak, háromkirály-napján hasz-

Ön is elegánsan járhat,

ha ruháit SPITZER MÓR Felsőmagyarország legnagyobb férfi- s fiúruháruházában szerzi be.

nált álarczok, süvegek, ruhák, kardok, stb. Vízkereszt-, gyertyaszentelő-napi tárgyak. Balázsjáráskor használt páros szentelt-gyertyák, farsangi álarczok, ruhák, busójárás és szerszámai. Húsvéti kereplők, hímes-tojások. Eljegyzési és lakodalmi tárgyak, ú. m. jegykezdők, jegyajándékok, vőfélybotok, bokréta, lakodalmi zászlók, vőlegénybotok, vőlegényi és menyasszonyi ködmönök, menyasszonyi koszorúk, párták. Mindenféle népszokást ábrázoló fénykép stb. Kérjük tehát a művelt közönséget, kik kérésünket kellőképpen méltányolni tudják, hogy az itt felsorolt tárgyakat, esetleg a fel nem soroltakat is, Múzeumunk részére ajándékol, esetleg csekély díjért szerezzék be s a M. Nemzeti Múzeum Néprajzi Osztálya (Budapest, Városliget. Iparcsarnok) részére portómentesen küldje be. Gyűjtésünket kiterjesztjük hazánk egész területére s az összes nemzetiségekre is. A Néprajzi Osztály készséggel megküldi az összes érdeklődőknek Magyarország néprajzi felkutatására szerkesztett kérdőívét, ha az illető levelezőlapra hozzáfordul,

— **Halászat** **cikkek** igen nagy választékban, a legolcsóbbak *Luchs* fiókjában, Főutca 40. Telefon 129.

— **Falomlás**, Csütörtökön este 7 órakor a Főutca 69. számú ház Árok-utcai épületének egy fala összeomlott. Ezen épületben dr. Baán Achill ügyvéd cselédei laktak, a kik azonban a beomlás idején nem tartózkodtak a cselédszobában. A beomlás előtt néhány másodpercczel benyitott a szobába az egyik cseléd, de a mint észrevette, hogy a szoba egyik fala repedezik s recsegést hallott, sietve távozott. Alig tett néhány lépést, a fal nagy robajjal összeomlott. A beomlás oka az volt, hogy a szomszédban épülő jarásbírósi palota alapozása miatt a talajt mélyen leásták s emiatt a különben is laza talaj nem bírta el a ránehezedő terhet.

— **Mélyen leszállított árak mellett adatnak el** férfi- és női-fehéreneműk, nap- és esernyők, blousok, juponok, művirágok, gyermek-ruhácskák és az összes férfi- és női-divatcikkek. Tessék meggyőződni, — vételkényser nincs! *Sziklai Samu* divat-czég, Eperjes, Fő-utca 107.

— **Megszurkált rendőr**. Vasárnap éjjel Mertinkó István, Nyiznyik Ádám kocsisok és Ádám József boltszolga a Főutcán Hliboki Tamás, Peregrin Mihály s még eddig ismeretlen nevű három honvéddel összeverekedtek. A dulakodás s verekedés zajára, a melyben a három honvéd oldalfegyverrel dolgozott, odasietett Kovács János rendőr. A három honvéd most a rendőr ellen fordult s mielőtt védekezhetett volna, Hliboki honvéd szuronyával Kovács rendőrt a balkarján megszurta. A kocsisok s a boltszolga a rendőr segítségére siettek s egyedül ez mentette meg, hogy teljesen össze nem surkáltak. A három derék honvéd különben Mertinkót és Nyiznyiket is megszurkálta. A rendőrség a garázda honvédekét följelentette a katonai parancsnokságnál.

— **Tények bizonyítanak** A Bankó Bank r.-t. eddigi nagy sikereiről mi beszélhetne világosabban, mint a rövid idő alatt kifizetett nagy nyeresemények hosszú láncolata! Csak eddig már egy 602,000, egy 200,000, két 100,000, egy 90,000, egy 80,000, egy 70,000, két 60,000, öt 50,000, négy 40,000, öt 30,000 stb. nagy nyereseményeket fizettek ki. Ne mulassza el tehát senki, a ki nyerni akar, sorsjegyet a már folyó hó 18-ikán kezdődő új osztálysorsjátékra azonnal Bankó Bank r.-t. Budapest, Andrásy-út 60. rendelni, mert *Bankó sorsjegye bankó!*

— **Elfogott kivándorlási ügy-nők**. *Malyarovics* József cipészsegéd április 24-ikén egy nyilvános mulatóhelyen feltűnő módon költekezett. Mivel ruhája kopott volt, nem valami szívesen látták a mulatóhelyen s rögtön arra gondoltak, hogy a sok pénzt valami bűnös úton szerezte. A rendőrség, a mint erről értesült, intézkedett, hogy a gyanús fiatalembert állítsák elő. A mulatóhelyről azonban már eltűnt. A detektívek bejárták s fölkeresték az egész várost. Végre a vasúti raktárban, a hol az egyik raktári őr szállást

adott neki, megtalálták. 383 korona volt nála s a pénz szerzését azzal akarta igazolni, hogy néhány nap előtt 440 koronát örökölt. A sátoraljaújhegyi rendőrség táviratából azonban kiderült, hogy *Malyarovics* nem örökölt. A rendőrség most más irányba terelte a nyomozást s megállapította, hogy *Malyarovics* veszedelmes kivándorlási ügynök, a ki főleg a Zempléni megye területéről kivándorlókat segítette a tiltott kivándorlásban. Most már az is kiderült, hogy a birtokában lévő pénz egy kivándorlóknak a pénze, a ki azt *Malyarovicsra* bízta. A rendőrség megindította ellene a kihágási eljárást.

— **A hálószobák réme**, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a *Löcherer-Cimexin*-nel történtek próbák, beigazolódtott, hogy a *Cimexin* nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a *Cimexin* hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A *Cimexin* mindent használható, szövetet, bútort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer! Kapható: *Löcherer* Gyula gyógyszerárában *Bartfán* és *Palesch* Árpád drogeriájában *Eperjesen*.

— **Tűzvész**. Húsvét keddjén este 10 órakor nagy tűzvész támadt Lénártón. A lakosság már nyugovóra tért, midőn a tűzilárma felverte a falu csöndjét. A tűz oly rohamosan terjedt, hogy rövid félóra alatt már 10 lakóház hamvadt el összes melléképületeivel együtt. Emberi életben szerencsére nem esett kár. A kár meghaladja az 50,000 koronát, mely nagyrészen biztosítás úján megtétül. A tűz — mint ottani levelezőnk írja — valószínűleg gyújtogatásból eredt.

— **Kitüntetett nagy iparvállalat**. Az Országos Iparegyesület igazgatósága nagy arany-éremmel tüntette ki a budapest-kőbányai *Első Magyar Rézszénnyerőüzemet*, mint a mely a hazai széntermelés megalapítása, fejlesztése és nagyarányú verseny- és kivitelképessége terén úttörő érdemeket szerzett. Az Iparegyesület megleghangú levélben értesítette a kitüntetéséről a serfőződe igazgatóságát.

— **Baleset**. A Buchner és Moskovics-gyárban *Golecs* János kovácssegéd a forrasztólángra petroleumot öntött, a melynek hirtelen felcsapódó lángja a munkás arcát érte s összeégette. Sebesülése jelentékeny.

— **Összevert munkás**. *Vongrej* Péter kőműves feljelentést tett egy a 67. gy.-ezredben szolgáló őrzetű ellen, a ki vasárnap este 10 óra körül a Kassai-úton minden ok nélkül megtámadta s véresre verte. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Tenniszlabdák, rakettek, rakettolaj** kaphatók *Theiss* Ármin díszműfűfegyver- és játéktüzetében, Eperjes, Fő-utca 58. sz. a,

— **Elkorhadt az Andor-palló**. A közönség köréből halljuk, hogy az Andor-palló annyira elkorhadt, hogy életveszélyes rajta átkelni. Fölhívjuk erre a városi tanács figyelmét.

— **Fényképezési készülékek műkedvelőknek**. Mindazoknak, a kik a fényképezést, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az *A. Moll* cégnek (Bécs, I. Tuchlauben 9) cs és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességei árúházát, a melynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a czég.

— **Ablakos esernyő**. Londonban megtalálták az ablakos esernyőt, a mely nemcsak az eső ellen véd meg, hanem elejét veszi annak is, hogy az ember vakon áldozata legyen az utcai automobil- és villamosvasúti forgalomnak. Az újfajta esernyő kicsiny ablakokkal van ellátva, hogy a szembejövő járókelőket is szemügyre lehessen venni.

— **A kivándorlók útlevelének ellenőrzése**. A belügyminiszter a kivándorlók útlevelének ellenőrzése dolgában érdekes és új intézkedést tett. Az a panasz merült fel ugyanis évek óta,

hogy az Amerikába kivándoroltak útlevelüket gyakran hazaküldözgették itthon lévő rokonaiknak vagy ismerőseiknek. Ennek a visszaélésnek megállítására a belügyminiszter elrendelte, hogy a határrendőrség közege minden kivándorló útlevelének első és utolsó lapjára üssék rá a kikötőváros kezdőbetűjét. Ezzel az intézkedéssel nemcsak az útlevelék visszacsempészését akadályozza meg a miniszter, hanem megóvja a kivándorlókat attól is, hogy az útírány megválasztásánál idegenek illetéktelenül ne befolyásolják őket.

— **Számtalan orvos** úgy a bel-, mint a külföldön saját gyermekét táplálja a már majdnem egy félszázad óta a legjobban bevált tápszerrel, a *Nestlé*-féle *gyermeklésszel*, mely tiszta, leszedetlen alpesi tejet tartalmaz. Hogy mindenkinek alkalma legyen ezen készítményt kipróbálni, a *Nestlé*-társaság, Wien, I., Biberstrasse 11., e lap olvasóinak ingyen küld mintadobozokat és érdekes orvosi riportokat «a gyermeknevelésről». Az eredeti dobozok, melyek a gyermeknek körülbelül 25 étkezésre elegendők, minden gyógyszerárban és drogeriában kaphatók 1 korona 80 filléért dobozonként. Óva intünk utánaotoktól.

ki egészséges bőrápolásra súlyt helyez, főleg a szeplőket el akarja tüntetni s szép, puha és lágy arczbőrt czéloz ápolásával, csakis

Egy hölgy **Stoekenperfer-Lillomtejszappannal** (véljegy nádaripa)

mosakszik *Bergmann & Co. Tetschen* a E. czégtől. Darabja 80 fill. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

SZINHÁZ.

Vasárnap d. u. «Luxemburg grófja», este pedig telt ház előtt a «Czigányszerem» harmadik előadása volt.

Hétfőn gyér közönség előtt játszották el a «Tilos a csók» című, gyönyörű zenéjű operettet.

Kedden Földes Imre «Az arckép» című vígjátéka került bemutatásra félig telt ház előtt. A királyné szerepét *Markovits* Margit, a királyét *Szöts* András, a festőt pedig *Ernyei* János kreálta. Általában gyenge est volt, dacára a nagy igyekezetnek, melyet színművészeink kifejtettek.

Annál nagyobb sikert aratott *Feledi* Boriska másnap, szerdán, két kedves daljátékban, az «Édes öregem» és a «Narancsvirág»-ban. Mellette meg kell említenünk *Aldory* Lászlót, *Fátyol* Heddyt, *Gáspárt* és *Székelyt*, kik kiválóan tudták betölteni ez estén is szerepeiket.

Csütörtökön telt ház nézte végig Tolstoj: «Karenin Anna» című művének reprodukcióját, melyben *Markovits*-nak és *Ernyei*-nek volt hatalmas sikere.

Pénteken a «Czigányszerem» került színre negyedszer, szombaton pedig ismét egy bemutató-előadás: a «Babuska» jutott sorra telt ház előtt.

Sajnálattal tapasztaljuk, hogy a felvonásközök kicsit túlságosan veszik igénybe a közönség türelmét. Azonban igaz elismeréssel kell adoznunk *Meszy* Kálmánnak, a színház igazgatójának, hogy — dacára a kedvezőtlen szezonnak — hű eperjesi közönségét a legnagyobb igyekezettel törekszik kielégíteni úgy a legnagyobb újdonságoknak színrehozatalával, mint gondos szereposztásával és körültekintő figyelmességével.

TANÜGY.

Tanfelügyelőségi hir. Az érdekeltekkel tudomás végett közöljük, hogy a sárosvármegegyei kir. tanfelügyelőség május hó 1-jével a Kossuth Lajos-utca 16. számú házába költözött. A hivatalos helyiség nevezett ház első emeletén az udvari részben található.

Gümőkór, köhögés, számarköhögés, influenza esetekben az orvosok csak **SIROLIN „Roche“-t** rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenvednek.
2. Mindazok, kik üdült gégeburutban szenvednek.
3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
4. Skrotulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatar-rusos gyermekeknek tonos szere a Sirolin „Roche”.

▲ táplálkozást nagyban elősegíti.

Csakis eredeti csomagolású Sirolin „Roche“-t kérjen, minden utánaot vagy pótkészítményt kérünk a leghatározottabban visszautasítani.

F. Hoffmann-La Roche & Co.
Basel (Schweiz) Grenzach (Baden)

Tandijpótló-államsegély. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Uhrinyák Károly vörösvágási ág. h. ev. isk. tanító részére 120, Batori Bertalan hazslini r. kath. isk. tanító részére 170, Fábrián Gyula karácsonmezői r. kath. isk. tanító részére 36, Karaffa Tivadar ortutói g. kath. isk. tanító részére 20, Kozák Jenő molnárágási g. kath. isk. tanító részére 30, Deák Ilona tapolybesztercei r. kath. isk. tanítónő részére 150 és Geitner Ella hankvágási ág. h. ev. isk. tanítónő részére 60 korona; továbbá isk. dologi szükségletek fedezésére a kajatai r. k. el. iskolának 65, a bökii r. k. iskolának 267, a sároskislalvi r. k. iskolának 207 és a kükemezői ág. h. ev. el. iskolának évi 61 korona tandijpótló-államsegélyt folyósított.

Fizeteskiegészítő-államsegély. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Souchy Antal mészegetői gör. kath. el. iskolai tanító részére 570 és Lyach Antal boglárkai gör. kath. el. isk. tanító részére 630 korona fizeteskiegészítő-államsegélyt folyósított.

Pályázat. A földművelésügyi miniszter ápr. 8-ikán 52,477. sz. a. kelt rendeletével a Magyar Földhitelintézet által a községi faiskolákat kezelő néptanítók, valamint népiskolákban gyümölcsfatermesztést tanító községi kertészek részére kitűzött 21 jutalomdíjra, és pedig: 1 drb 600-koronás, 2 drb 400-koronás és 18 drb 200-koronás díjra pályázatot hirdetett. A pályázni óhajtok kellően felszerelt s a m. kir. földművelésügyi minisztériumhoz címzett kérvényeiket legkésőbb május 15-ikéig Sárosvármegye kir. tanfelügyelőségénél nyújtsák be.

Cserebogarak irtása. Sárosvármegye kir. tanfelügyelője az alábbi körlevelet intézte a Sárosvármegye területén működő valamennyi tanítóhoz és tanítónőhöz. „Sajnosan tapasztalják a gazdák, hogy az utóbbi években a cserebogarak rajzása mind nagyobb mértékben fordul elő s ennek következtében természetesen a cserebogár-pajor is kiszámíthatatlan károkat okoz. A mennyiben a tapasztalatok szerint folyó évben ismét nagyobb mértékű cserebogár-rajzásra lehet következtetni, a sárosvármegyei gazdasági egyesület igazgató-választmánya úgyis mint vármegyei mezőgazdasági bizottság még a tél folyamán elhatározta, hogy a f. évben nagyobbarányú mozgalmat indít a cserebogár irtása érdekében. Elsősorban a m. kir. földművelésügyi minisztériumhoz fordult azon kérelemmel, hogy a cserebogár-irtók jutalmazására szíveskedjenek annál is inkább, a mennyiben a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről alkotott 1894. XII. t. cz. VII. fejezete is világosan elrendeli, s a közigazgatási hatóságokat utasítja, hogy a cserebogár-irtást hathatósan elrendeljék, azt ellenőrizzék és az irtást elmulasztókkal szemben a törvény teljes szigorát alkalmazzák. Felkérték a közigazgatási hatóságok, hogy különösen a községi bírákat utasítsák arra, hogy az irtást a legnagyobb figyelemmel kísérik és ellenőrizzék s hogy az irtás körül buzgólkodók jutalmazhatók legyenek, az egyes jelentkezőknek bizonylatot adjanak arról, hogy az irtásban résztvettek s hogy körülb. mily mennyiséget pusztítottak, miért is szükséges, hogy ha egyesek azt kívánják, az irtott cserebogarakat számba vegyék és előjegyezzék. Mindezek mellett azonban nagy súlyt helyez az egyesület arra, hogy különösen a községi tanítók az iskolás-gyermekekkel résztvegyenek az irtás munkájában, miután ezeknek van legtöbb alkalmuk és módjuk a cserebogár-irtást hathatósabban eszközölni. Miért is felhívom a tankerületembe tartozó községek összes tanítóit arra, hogy az iskolás-gyermekekkel a rajzás idején a reggeli és délelőtti órákban a cserebogár-irtást rendszeresen eszközöljék. Ezen irtásban buzgólkodó tanítókat külön-külön, az iskolás-gyermekeket együttesen kívánja nevezett egyesület jutalmazni. Miért is szükséges, hogy a tanítók az irtás eredményéről jegyzéket vezessenek, az irtás befejezése után bizonylatot készítsenek s ezen bizonylatot az iskola vezető-tanítójával és a községi bíróval aláírva, legkésőbb július 15-ikéig a gazdasági egyesülethez juttassák. Miről tudomás és további eljárás végett

értesítem tankerületem tanítóóságát azzal, hogy a cserebogarak káros voltáról, az irtásnak szükségességéről úgy a tanulókat, mint alkalomszerűen a kisgazdákat is, megfelelő előadás keretében felvilágosítsák. A tanítóóság idevágó eljárását a gazdasági egyesülethez beérkező jegyzékek alapján magam is ellen őrizni fogom.“

Az 1904-iki st.-louis-i világlkiállításon „GRAND PRIX“.

Jobban tisztít minden más tisztítószerénél.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Tiszalúc községben (Zemplén m.) a november 5-ikére eső országos kirakó- és állatvásár ez évben kivételesen november 9-ikén; Szerednye községben (Ung m.) a június 19-ikére eső országos-vásár június 6-ikán, a július 17-ikére eső országos-vásár július 4-ikén, a szeptember 4-ikére eső országos-vásár augusztus 22-ikén, a szeptember 11-ikére eső országos-vásár október 3-ikán, a június 19-ikére eső juhvásár május 2-ikán, a július 31-ikére eső juhvásár pedig július 4-ikén; Felsővízköz községben (Sáros m.) a május 6-ikára eső országos-vásár május 8-ikán, az augusztus 2-ikára eső országos vásár augusztus 3-ikán, a szeptember 21-ikére eső országos-vásár szeptember 25-ikén, az október 27-ikére eső országos-vásár pedig október 30-ikán tartassék meg, miről a kassai kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti.

A kassai kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti a török állami szolgálatban betöltendő állásokra jelentkező pályázókat, hogy a benyújtandó kérvényeikre nézve a miniszteri intézkedések iránt fentemlített kamaránál szerezzenek tájékoztatást. — A kassai kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a francia ipar- és kereskedelemügyi minisztérium által felállított Office National Du Commerce Extérieur (3 rue Feydeu) összeállította azoknak a francia gyárosoknak névjegyzékét, kik külföldi összeköttetéseket és képviselőket keresnek. Az érdekeltek közvetlenül fordulhatnak a hivatalhoz.

IRODALOM.

«Aurora.» Változatos és gazdag tartalommal jelent meg Cserna Andor szerkesztésében az AURORA irodalmi és művészeti folyóirat e heti száma, az eddighez hasonló díszes kiállításban és számos művészi illusztrációval. Bölöni György folytatja a «Nyolczak» tagjainak ismertetését, ezúttal Márfy Ödönt mutatva be. Bródy Miksa Reinhardtól és társulatóról mond érdekes megfigyeléseket cikkében, melyet Vészi Margit öt szellemes és élethű karikatúrája díszít. Relle Pál Budapest revízióját írja tovább. Cikkét több kitűnő tollrajz tarkítja. L. L. Péter szerb király elmaradt utazásáról és a Karagyorgyevicsek történeti jelentőségéről írt cikket. Mohácsi Jenő novellát, Turóczy József és Somlyó Zoltán verseket írtak. Kosztolányi Dezso Kabos Ede új kötetéről számol be, Herman Lipót pedig «Képek a Paradicsomból» című ciklusát folytatja. A friss és eleven hangú Hét rovatban Lovási Károly ötletes, aktuális strófáit találja: a májusi költőkörökről és a Reinhardt-napokról, ezenkívül kisebb cikkeket és számos képet az elmúlt hét eseményeiről.

A Szemle rovatban a vígszínházi német előadásokról alapos cikk számol be, öt sikerült felvételt is látunk a nagyszerű «Sumurun» némajátékból. Terjedelmes Lapszemle és Közgazdasági rovat egészítik ki a számot, mely minden könyvkereskedésben, vagy dohánytözsdeben 30 fillérért kapható.

A «Magyar Figyelő» most megjelent 9-ik száma ismét feltűnik gazdag tartalmával és magas szellemi nivójával. Egy névtelen vezércikk «Új koalíció» czímen a Justh párt és a szocialdemokraták között kötött paktumot bírálja előkelő tárgyilagossággal és arra a meggyőződésre jut, hogy a jóhiszeműeknek az a feltevése, hogy e szövetségben a nemzeti és a progresszív irány találkozott volna, már csak azért sem állhat meg, mert e két irány csak mint egy egységes világnézet harmónikus részei hathatnak a fejlődés szolgálatában, mint kényszerű szövetség azonban csak a nemzeti és nemzetközi demagógia közös romboló munkáját egyesíthetik. Br. Roszner Ervin «A választójog kérdése az angol forradalomban» czímen nagyértékű és fenti tanulmányokra alapított esszét írt a választójog kérdéséről az angol forradalomban, a melyben behatóan ismerteti azt a meglepő érdekes vitát, a melyet Cromwell táborában a választójog kérdéséről folytattak. Legifj. Szász Károly «Egy honvéd napló-jegyzetei» gyűjtőnév alatt folytatja id. Szász Károly rendkívül érdekes és irodalomtörténeti szempontból is becses naplójának közlését. A szépirodalmi részt Krudy Gyula neves írónk «Tavaszi ár» című novellája és Kádár Lehel, a fiatal generáció egyik tehetséges tagjának «A kávéházi törzsvendég» című rajza gazdagítja. Sajó Károly igen figyelemreméltó cikket írt a természeti emlékek megmentése érdekében. Strakonitzky Károly, Babics Mihály és Komjáthy Jenő verseiről ír igen komoly és tárgyilagos kritikát. A «Levelek Magyarországból» című rovatban Újlaki «Szedeg és vidékét» ismerteti és néhány fölöttébb érdekes szempontot ad. A gazdag és elmés feljegyzések rovata egészíti ki az új számot, mely méltón sorakozik a MAGYAR FIGYELŐ eddigi munkásságához. A MAGYAR FIGYELŐ előfizetési ára egész évre 24 kor., félévre 12 kor., negyedévre 6 kor. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrassy-út 10.

TESTEDZÉS.

Football-mérkőzés. Mult vasárnap d. u. 3 órakor a K. A. C. kombinált csapata játszott az E. T. V. E. pályáján barátságos mérkőzést az eperjesi Ramblerek csapatával. Az eredmény eldöntetlen: 2:2.

Bajnoki labdarúgó-mérkőzés. Az E. T. V. E. footballcsapata szombaton délelőtt Debreczenbe utazott, a hol vasárnap délután a Debreczeni Tornaegylettel játszik. Debreczen ez alkalommal teljes első csapatával megy a küzdelembe, mégis reméljük, hogy derék footballistáink győzelmesen fognak visszatérni.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Több kő- és márványfürdő; hőlég-, szénsavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenédíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIXÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: Bein Simon czégnél, Eperjes.

Felelős szerkesztő:
Dvortsák Győző.

Kiadótulajdonos:
Kósch Árpád.

Bárho!

Csak a MAGGI névvel és a kereszt-csillag védjeggyel valódi!

legyen szükségünk húslevesre (levesekhez, főzelékekhez, mártásokhoz), úgy azt a leggyorsabban, legolcsóbban és legkényelmesebben készítjük a

MAGGI-féle húsleves-koczkából,

Csak forró vízzel kell leönteni!

darabja 5 f.

NYILTTÉR.

Vesebajknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu gyógyforrás

SALVATOR

Kiváló óvszer a vörhenynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatása. Kellemes ízű. Vasmentes. Könnyen emészthető. Teljesen tiszta. Állandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

- 1/2 literes palack 32 fillér. 1 literes palack 40 fillér. 1/4 literes palack 48 fillér.

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

- 1/2 literes palack 6 fillér. 1 literes palack 7 fillér. 1/4 literes palack 9 fillér.

Eperjesi főraktár: Mikolik Istvánnál.

Mindazoknak, kik szeretett édesanyánk elhunytával bennünket jóleső részvétükkel felkeresni szivesek voltak, ezúton is leghálásabb köszönetünket fejezzük ki.

Az Oszvald-család.

Regeteruszka község 1910. év folyamán állami segély hozzájárulásával a lakosság részére egy nagyobb szabású ivó-vízvezeték építetett, mely munkálatokat a kassai kulturmérnöki hivatal, mint legelőnyösebb pályázónak: Kitzbichler György kassai vállalkozónak adta ki, a ki ezen munkát pontosan, szakszerűen, valamint a lakosság teljes meglegedésére készítette el.

Miért is Regeteruszka község lakossága kötelességének tartja Kitzbichler György kassai vállalkozóval szemben jó, pontos munkájáért és kuláns eljárásáért ezen nyilttéri közlemény útján teljes meglegedését a nyilvánosság előtt kifejezni.

Ennélfogva ezen fiatal, ambiciózus és tehetséges vállalkozót mindenkinek a legmelegebben ajánljuk.

Regeteruszka, 1911. április 30.

Alulírtak, mint Regeteruszka község megbízottjai:

- Lenz József, Vitéz János, plébános, bíró, községi bizottsági tag, Kneccz András, kisbíró.

Az izr. Nőegylet keres népkonyhája részére 3 vagy 4 szoba-, tágasabb konyha- és mellékhelyiségből álló

földszinti lakást

1911. október 1-jére, esetleg augusztus 1-jére.

Ajánlatok dr. Propper József titkárhoz intézendők.

A Szebeni-út 13. sz. ház kerttel együtt szabad eladó.

Igen alkalmas bolthelyiségnek vagy vendéglőnek, illetőleg mulatókertnek.

Bővebbet a tulajdonosnál, ugyanott.

Nyári menetrend.

Érvényes 1911. évi május 1-jétől.

Orló—Eperjes—Budapest:

Table with train routes and prices between Orlo, Eperjes, and Budapest.

Budapest—Eperjes—Orló:

Table with train routes and prices between Budapest, Eperjes, and Orlo.

Eperjes—Bártfa:

Table with train routes and prices between Eperjes and Bártfa.

Bártfa—Eperjes:

Table with train routes and prices between Bártfa and Eperjes.

Szepesség felé indul a vonat:

Table with train routes and prices towards Szepesség.

Szepesség felől érkezik a vonat:

Table with train routes and prices from Szepesség.

Szepesség felől érkezik a vonat:

Table with train routes and prices from Szepesség.

Szepesség felől érkezik a vonat:

Table with train routes and prices from Szepesség.

Szepesség felől érkezik a vonat:

Table with train routes and prices from Szepesség.

Szepesség felől érkezik a vonat:

Table with train routes and prices from Szepesség.

Szepesség felől érkezik a vonat:

Table with train routes and prices from Szepesség.

Szepesség felől érkezik a vonat:

Table with train routes and prices from Szepesség.

Szepesség felől érkezik a vonat:

Table with train routes and prices from Szepesség.

Szepesség felől érkezik a vonat:

Table with train routes and prices from Szepesség.

A Kossuth Lajos-utca 23. sz. házban egy

emeleti 3-szobás :: esetleg fürdőszobával, és

földszinti 3-szobás lakás kiadó augusztus 1-jétől.

Tudakozódní lehet Grimek Józsefnél, Fő-utca 86.

Az Alsó-körúton, a Tahy-féle kertben lévő, 4 szoba-, fürdő- és cselédszoba-, konyha-, fedett veranda stb. helyiségekből álló, vízvezeték- s villanyvilágítás-berendezéssel bíró

úri-lakás kerttel együtt,

augusztus 1-jétől bérbeadó.

Bővebbet dr. Müller Bertalan ügyvéd irodájában, vagy Fő-utca 90. sz. alatt.

Löcsei-út 5-ik sz. ház, nagy kerttel együtt, szabad kézből eladó.

Bővebbet dr. Weiszer Emil ügyvéd- vagy Spanner Róbertnél, Eperjesen.

Kiadó lakás Tótsóváron,

mely áll: 2 szoba-, konyha-, éléskamra- és folyosóból, hozzá elől virágos-, hátul nagy gyümölcsöskert, benne kút, élvezhető vízzel.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Május elején nyílik meg Kürti Gusztáv

Felsőmagyarország legnagyobb férfi- és női-ruha áruháza

Fő-utca, Gombos-EPERJES a Berger-szálloda átellenében.

Telepek: Léva, Érsekújvár, Trencsén, Losonc, Balassagyarmat, Rózsahegy.

Szabott árak!

Minden darab árún a szigorúan szabott ár van feltüntetve, miért is áremelés ki van zárva.

STUBNYA FÜRDŐ

518 méter t. f. m. 83-85° C fokú hévízzel. Budapest-Ruttkal tévonalon gyorsvonat megállóhely. Javallatok

REUMA KÖSZVÉNY

izületi és izomreumas megbetegedésknél, ischias, neuralgia (ideg-bántalmak), női bajok és bőrbetegségek esetében, eccema, prurigo, psoriasis.

MAGASLATI GYÓGYHELY

Orvosi vezeték alatt álló ivó- és fürdőkurák, porcellán-, kád- és természetes tükörfürdő, pakolás, izadási kurák, villamosítás, masszázs és hidegvízgyógykezelés. Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, eltérülve a turistagyűgyhelytől, remek fenségek és így megbecsülhetetlen mint gyógyhely is; nagy és szép park. Legelőssé árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló élelmiszer. Saját fürdőzőknek, lawn-tennis. Állandó előkelő úri közönséggel. Hivatalos fürdőorvos: dr. ALT EGON lovag, székesszék- és győri- orvos. — Előidéni: július 1-ig. — Utóidéni: augusztus 20-ig. 50% engedmény! Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen szolgál az igazgatóság.

„M-i-t?” — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadóboxban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

1380. szám. Pályázati hirdetmény.
1911.

Az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár

a következő állásokra pályázatot hirdet:

- egy, évi 2000 kor. törzsfizetéssel és 630 korona lakpénzzel javadalmazott *számellenőri* állásra;
- egy, évi 1100 kor. törzsfizetéssel és 420 korona lakpénzzel javadalmazott *II. oszt. kezelő-tiszt* állásra;
- egy 800 kor. törzsfizetéssel és 350 kor. lakpénzzel javadalmazott *III. oszt. kezelő-tiszt* állásra (belsőszolgálat);
- két, egyenként 800 kor. törzsfizetéssel és 350—350 korona lakpénzzel javadalmazott *III. oszt. kezelő-tiszt* állásokra (külsőellenőr, pénzbeszedő-végrehajtó);
- egy 600 kor. törzsfizetéssel, 280 kor. lakbérrel és 130 kor. ruhaátalánnyal javadalmazott *szolgai* állásra.

A pályázók igazolni kötelesek: a nagykorúságot és azt, hogy 40 évnél nem idősebbek, továbbá valamely pénztár főorvosának bizonyítványával, hogy teljesen egészségesek, végül a számellenőr kereskedelmi iskolai végzettséget és azt, hogy mérlegképes; a kezelő-tiszt állásokra pályázók valamely középiskola 4 osztályának végzettségét és a tót nyelvnek bírását, és végül a szolga 4 elemi osztálynak végzettségét.

Azok, a kik a hirdetett állások valamelyikében vagy hasonlóságban már alkalmazva voltak, előnyben részesülnek és az iskolai minősítéstől az igazgatóság eltekinthet.

A pályázók sajátkezűleg írt kérvényükben az itten kiírt állások közül megjelölni tartoznak azt az állást, a melyiket elnyerni óhajtának és hogy eddig hol és milyen minőségben működtek.

Magyarul nem tudó, csőd vagy gondnokság alatti és nyereségvágyból elkövetett büntetett vagy vétség miatt jogerős bírói ítélet, vagy hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt állók meg nem választhatók.

A pályázati kérvények *f. hó 20-ikán déli 12 óráig* a pénztárnál benyújtandók.

A megválasztott tisztviselő állását *f. évi június hó 15-ikén* elfoglalni tartozik.

A választás egyévi próbaidőre történik.

Eperjes, 1911. május 1.

Fleischer Gusztáv s. k., Schreiber Ignác s. k.
alelnök. igazgató.

Mi az a Zenit?

Zenit, az tetőfedő-pala, a jelenkor legjobbja, tűzben és vízben kipróbált, a miről mindenki nagyon könnyen meggyőződhetik, ha egy darab Zenit-et a tűzbe dob, s a tűzből kivéve a vízbe teszi. ■ A Zenit egyedüli raktára Sárosvármegye részére csak nálam van.

Tisztelettel

Goldstein Adolf

mész-raktára a kaszárnya mellett,
■ a Sebes felé vezető úton. ■

Egy

tanulót

keresek a fűszer- és vegyesárú-üzletembe.

Bohrandt J. V. Utóda

Vajdicska Kálmán.

Eladó ház.

A Kassai-út 11. sz. a.,

újjonnan épült, modern emeletes ház szabad kézből eladó.

Értekezni lehet dr. Sonnenschein Simon úrnál.

SÁROSVÁRMEGYEI
KALAUZ

Ara 5 K. Vidékre 5 K. 30 f. be-
küldése ellenében bérmentve.
Kapható Kósch Árpád könyvnyomdájában.

1985—1911. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Groszmann Ármán eperjesi lakos végrehajtást szenvedő elleni 883 kor. 12. fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék és bírósága területén levő és az eperjesi 328. sz. tkvben A. I. 1. sor., 593. hr., 58. öi. sz. alatt foglalt, B. 11. szerint Kovács Károlyné sz. Vasilykovic Lujza nevében álló házra 3648 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1911. évi május hó 12-ikén déli 10 órákor a kir. törvényszék árverelő-helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a Vh. novella 25. és 26. §-ai értelmében el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzzel 364 korona 80 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezehez letenni s a bánatpénzt a Vh. 25. §-a értelmében kiegészíteni.

Kir. tvszék, mint tkvi hatóság.

Eperjesen, 1911. március 30.

Suhajda s. k.
kir. tvsz. bíró.

A kiadmány hitelül: Klein Béla, kir. t. tkvvezető.

Eladó

:: egy jókarban lévő ::

butor-garnitúra

és egy erős fürdőkád.

Bővebbet Fő-utca 24. szám, I. em.

A Kálvária-hegy lőcsei-úti oldalán,

a város középpontjától 20 percnyire, a volt Boross-féle kertben egy jókarban levő,

2 szoba-, üveges-
veranda-, konyha-
stb.-ből álló :: ::butorozva, avagy
butor nélkül :: ::VILLA
KIADÓ.

Eperjes, 1911. április 29.

Gerhard Béla,
Kálvária-utca 10.

Kiadó

a Szebeni-út elején :: emeleti 6-szobás

nagy, urasági lakás

fürdőszobával, kerttel és egy nagy terraszszal. Ugyanott üzlet- vagy raktárhelyiség és két földszinti lakás is kiadó, a melyek közül az egyik utcza (3 szoba és fürdőszoba), a másik udvari (2 szoba).

Felvilágosítást nyújt Bodon Miksa, Vásártér 25.

Czukrász- és kávéház-üzlet áthelyezése.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy czukrászdai és kávéházi helyiséget a Fő-utca 28. szám alatti házból

a Rózsa-utca 2. sz.

újjonnan épült és fényesen berendezett saját házamba tettem át.

Czukrászdámban naponta kétszer kapható mindenféle friss sütemény, reggeli- és oszonna-kávé, tea és mindazon cikkek, melyek egy modern czukrászdában feltalálhatók. Lakodalmi torták s más ünnepi ajándékok.

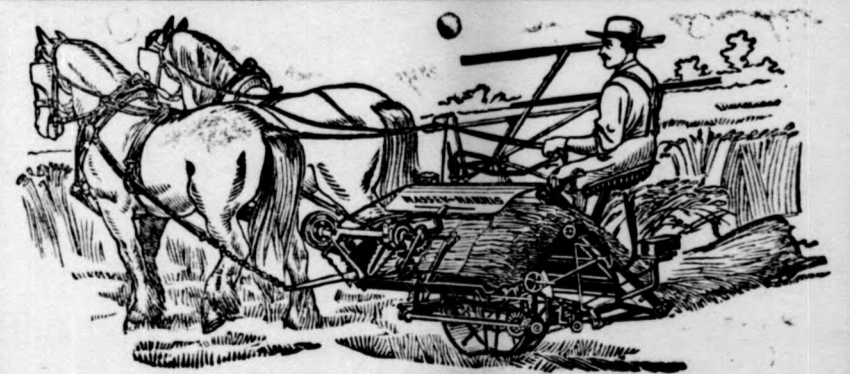
Tekintve, hogy czukrászdai helyiséget a kávéháztól elkülönítettem, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy abban családok és hölgyek is megjelenhetnek s magukat kellemesen érezhetik. A kávéházban tekeasztalok állnak rendelkezésre.

Bármily megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek s házhoz szállítatnak jutányos árak mellett.

Magamat és üzletemet a nagyérd. közönség szives pártfogásba ajánlva, vagyok :: :: :: kiváló tisztelettel

MAGUTH MIKLÓS

:: czukrász és kávéháztulajdonos. ::

MASSEY-HARRIS C^o. R.-T.

Fűkaszaló aratógép és földművelő eszközök
gyára.

Toronto, Északamerika.

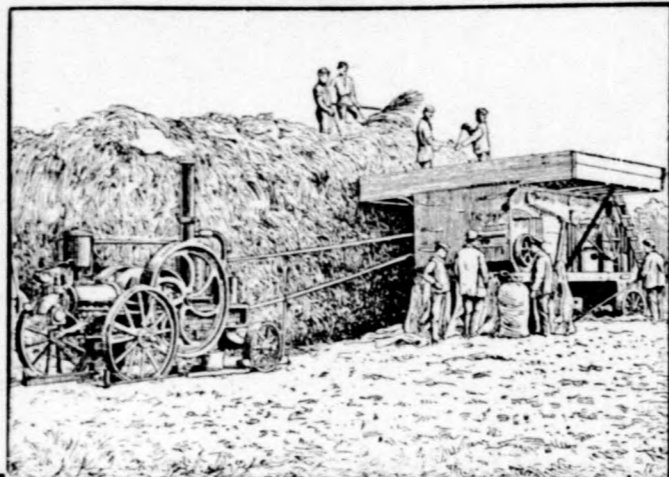
A világ legjobb gyártmányai.

➡ Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a ➡

Massey-Harris C^o. R.-T.

Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.

Nyersolajmotoros cséplőgarnitúrák ered. angol szab. Petter-féle

nyersolaj-lokomobillal és **elsőrangú** hazai gyártmányú **cséplőgéppel** a leg-
egyszerűbb, legbiztosabb és **legolcsóbb** üzemeltetést biztosítják.

Az ered. **PETTER** négyütemű szab. csőgyújtós (nem tüzesgolyó) stabil **nyersolajmotor**
2—55 tényleges lóerő teljesítménnyel a **legjobb gazdasági és ipari** üzemgép.

Ered. **DIAMLER** világhírű stabil és lokomobilszerű **benzinmotorok**.

Ered. **PETZOLD „OTTO“** rendszerű **szívógázmotorok**, stabil és lokomobilszerű
benzinmotorok.

Ered. amer. „**LAMBERT**“ stabil és lokomobilszerű **benzinmotorok**.

Képes árjegyzéket és árajánlatot kívánságra küldünk.

KÖZPONTI KERESKEDELMI ÉS IPARBANK GÉPOSZTÁLYA

Telefon: 164—65.

BUDAPEST, V., Váci-körút 26.

Sürgönyezim: „Centralis“

Az összes gyártmányok állandó gépkiallításunkon megtekinthetők.

A Széchenyi-utczában építési telkek

Széchenyi-utczai homlokzattal
szabad kézből eladó.

Tudakozódni lehet az Eperjesi
Népbank kályhagyárában.

Ugyanott **kassai-úti telkek**
és **ház** is eladó.

Sürgös megbízásunk van **4—4 1/2 %** kamatozású

10.000.000 korona törlesztéses jelzálogkölcsön

elhelyezésére **földbirtokokra** és törvényszéki szék-
helylyel bíró városokban levő **házakra**.

Kölcsönök a legmagasabb becsérték kétharmad része erejéig
a **legelőnyösebb feltételek** mellett engedélyeztetnek.

Felvilágosítással költségmentesen szolgál

PROPPER ÉS ÖRLEI bank- és váltóüzlete

Budapest, VI., Andrassy-út 32.

Két jókarban lévő

kerékpár

jutányos áron eladó.

Merényi Sándor, Eperjes, Szel-utca 12.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a
legmakaesabb gyomor és altest-bántalmak, gyomor-
görcs és gyomorfájdalom, rögzített székrekedés, máj-
bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb
női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek
óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A.
védjegyét tünteti fel. A Moll-
féle sós-borszesz nevezete-
sen mint fájdalomcsillapító
beuörzölési szer köszvény,
csúsz és a meghűlés egyéb
következményeinél legismert-
tebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-fele gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyer-
mek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apo-
lasára egy gyermeknek, mint felnötök számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-üzletkötés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláír-
ásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év
óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél,
osznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.—
és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerertárnál, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobillok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóere-
cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszalógépek,
marokrakó- és kéveköttő-aratógépek, szénagyűjtők,
széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek,
Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecska-
vágók, répvágók, darálók, őrlőmalmok, egye-
temes aczélekék, 2- és 3-vasú ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

PALMA

AVAL'ODI
KAUCSUKSAROK

CSEPPFOLYÓS GÁZ

(BLAUGAS) készen szállított világító-gáz.

MAGÁN-LAKÁSOK, ÉPÜLETEK, KÁVÉHÁZAK, ÉTTERMEK, GAZDASÁGI

ÉPÜLETEK, FÜRDŐK, KÖZSÉGEKNEK KÉNYELMES,

□□□ VESZÉLYTELEN VILÁGÍTÁSA. □□□

Azonos a vasúti kocsik izzóvilágításával. Laboratoriumi célokra kiválóan alkalmas.

Földgázhoz a berendezés felhasználható.

Nincs veszély! Nincs üzem! Nincs kezelés!

— Szakértő kiküldése költségfelszámítás nélkül. — Szakértő képviselőket keresek.

HEUFFEL SÁNDOR magánmérnök

Iroda: Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. — Gázgyár: Czinkota.

Keil-lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz sincsen

Asszony mondja: ez a kincsem!

A padló úgy fénylik tőle

Nem is kell sok máz belőle;

Kevés munka, semmi kfn,

Barna, vagy porszürke szín,

Figyelmet csak arra tegyen,

Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!

Ajtó, mosdó, ablakpárkány

Oly fehér lesz, mint a márvány,

Mindenkor kaphatók:

— **VAJDICSKA KÁLMÁN** cégénél, Eperjesen. —

Igló: Fogyasztási Szövetkezet. — Kassa: Ifj. Novelly Sándor Utóda. — Kisseben: Kassewits J. János.